

Bruselj, 1. marec 2024
(OR. en)

7235/24

Medinstitucionalna zadeva:
2024/0058(NLE)

ENER 114
ATO 11
POLCOM 81
FDI 23
SERVICES 16

PREDLOG

Pošiljatelj:	za generalno sekretarko Evropske komisije: direktorica Martine DEPREZ
Datum prejema:	1. marec 2024
Prejemnik:	Thérèse BLANCHET, generalna sekretarka Sveta Evropske unije
Št. dok. Kom.:	COM(2024) 105 final
Zadeva:	Predlog - SKLEP SVETA o stališču, ki se v imenu Euratoma zastopa na Konferenci podpisnic energetske listine

Delegacije prejmejo priloženi dokument COM(2024) 105 final.

Priloga: COM(2024) 105 final

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 1.3.2024
COM(2024) 105 final

2024/0058 (NLE)

Predlog

SKLEP SVETA

o stališču, ki se v imenu Euratoma zastopa na Konferenci podpisnic energetske listine

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. OZADJE PREDLOGA

• Razlogi za predlog in njegovi cilji

Ta predlog se nanaša na odobritev s strani Sveta sklepa Komisije o stališču, ki naj ga države članice zastopajo glede zadev, ki spadajo v okvir Pogodbe Euratom, na Konferenci podpisnic energetske listine v zvezi s predvidenim sprejetjem predlaganih sprememb Pogodbe o energetske listini in odobritvijo (i) predlaganih prilagoditev in sprememb prilog k Pogodbi o energetske listini, (ii) predlaganih sprememb dogovorov, deklaracij in sklepov ter (iii) sklepa o začetku veljavnosti in začasni uporabi sprememb Pogodbe o energetske listini in sprememb/prilagoditev njenih prilog. Spremembe Pogodbe o energetske listini in dodatne odobritve bodo na Konferenci podpisnic energetske listine sprejete sočasno.

Pogodba o energetske listini

Pogodba o energetske listini (v nadaljnjem besedilu: Pogodba) je večstranski trgovinski in naložbeni sporazum, ki se uporablja v energetske sektorju. Podpisana je bila leta 1994, veljati pa je začela leta 1998. Vsebuje določbe o zaščiti naložb, trgovini in tranzitu energetskih materialov in izdelkov ter mehanizmih za reševanje sporov. Poleg tega določa okvir za mednarodno sodelovanje med pogodbenicami na energetske področju. Evropska unija je pogodbenica Pogodbe skupaj z Euratomom¹ in večino držav članic EU ter Japonsko, Združenim kraljestvom, Švico, Turčijo in večino držav Zahodnega Balkana in nekdanje ZSSR, razen Rusije² in Belorusije³. Evropska komisija je 7. julija 2023 podala predlog sklepa Sveta o odstopu Euratoma od Pogodbe. O tem predlogu trenutno razpravlja Svet.

Konferenca podpisnic energetske listine

Konferenca podpisnic energetske listine je organ upravljanja in odločanja v zvezi z energetske listino, ustanovljena pa je bila s Pogodbo. Vse države ali organizacije za regionalno gospodarsko povezovanje (kot sta EU in Euratom), ki so Pogodbo podpisale ali k njej pristopile, so članice Konference, ki se redno sestaja in razpravlja o vprašanjih, ki vplivajo na sodelovanje med podpisnicami Pogodbe na področju energetike, pregleduje izvajanje določb Pogodbe o energetske listini in Protokola o energetske učinkovitosti in s tem povezanih okoljskih vidikih ter preučuje možnosti za nove instrumente in skupne dejavnosti v okviru energetske listine. Konferenca podpisnic energetske listine zlasti sprejema besedila sprememb Pogodbe ter odobrava prilagoditve in tehnične spremembe prilog k Pogodbi. Pri glasovanju o predlaganih spremembah besedila Pogodbe Konferenca podpisnic energetske listine sprejme sklep o sprejetju sprememb s soglasjem pogodbenic, ki so navzoče in glasujejo. EU in Euratom imata toliko glasov, kot je njunih držav članic, ki so pogodbenice Pogodbe, pri čemer EU in Euratom ne uveljavljata svoje pravice do glasovanja, če njune države članice uveljavljajo svojo, in obratno.

¹ Sklep Sveta in Komisije z dne 23. septembra 1997 o Pogodbi o energetske listini in Protokolu k energetske listini o energetske učinkovitosti in s tem povezanih okoljskih vidikih, ki so ju sklenile Evropske skupnosti (UL L 69, 9.3.1998, str. 1).

² Na izrednem zasedanju Konference podpisnic energetske listine 24. junija 2022 je bil ukinjen status Ruske federacije kot opazovalke.

³ Na izrednem zasedanju Konference podpisnic energetske listine 24. junija 2022 je bil ukinjen status Belorusije kot opazovalke in odvzeta ji je bila možnost začasne uporabe Pogodbe.

Sklepi, ki se sprejmejo na Konferenci podpisnic energetske listine

Po 33. zasedanju Konference podpisnic energetske listine 22. novembra 2022 naj bi Konferenca v letu 2024 pogodbenicam ponovno podala predlog za sprejetje štirih sklepov v zvezi s posodobitvijo Pogodbe. Ti sklepi bodo sprejeti sočasno, njihov namen pa je:

- sprejeti predlagane spremembe besedila Pogodbe;
- odobriti predlagane prilagoditve in spremembe prilog k Pogodbi;
- odobriti predlagane spremembe dogovorov, deklaracij in sklepov ter
- odobriti sklep o začetku veljavnosti ter začasni uporabi sprememb besedila Pogodbe in sprememb/prilagoditev njenih prilog.

Ker Pogodba od 90. let 20. stoletja ni bila bistveno posodobljena, je postajala vse bolj zastarela. Postala je tudi ena od naložbenih pogodb, ki so najpogosteje predmet sodnih postopkov, pri čemer so države članice EU glavna tarča zahtevkov vlagateljev, od katerih jih ima večina sedež v drugih državah EU. Zato se je novembra 2018 začel postopek posodobitve. Konferenca podpisnic energetske listine je najprej odobrila seznam tem za razpravo, ki se nanašajo predvsem na določbe v zvezi z zaščito naložb. EU je nato predlagala odpravo zaščite naložb v fosilna goriva.

Po 15 krogih večstranskih pogajanj, ki so potekali med julijem 2019 in junijem 2022, je bil na izrednem zasedanju Konference podpisnic energetske listine 24. junija 2022 v Bruslju dosežen „načelni dogovor“ o zaključku pogajanj. Revidirano besedilo Pogodbe in njenih prilog je bilo pravno revidirano. Končni osnutki sklepov, ki vsebujejo revidirana besedila, so bili 19. avgusta 2022 predloženi vsem pogodbenicam, vključno z EU, Euratomom in vsemi državami članicami EU, ki so pogodbenice Pogodbe.

Za sprejetje sklepov v zvezi s posodobitvijo Pogodbe bo potrebno soglasje vseh pogodbenic. Če bo glasovanje uspešno, se bo štelo, da je Konferenca podpisnic energetske listine sklepe za posodobitev Pogodbe „sprejela“. To sprejetje bo sprožilo nadaljnje postopke za ratifikacijo, začasno uporabo in začetek veljavnosti različnih elementov svežnja reform.

Začasna uporaba sprememb Pogodbe in drugih elementov posodobitve bo določena s sklepom o začetku veljavnosti in začasni uporabi sprememb besedila Pogodbe in sprememb/prilagoditev njenih prilog. V skladu s tem sklepom naj bi vse pogodbenice posodobljeno besedilo začasno uporabljale samodejno od določenega datuma naprej. Vendar lahko vsaka pogodbenica depozitarju (Portugalski) predloži izjavo, da ne more sprejeti začasnih uporab sprememb Pogodbe, kar pomeni, da lahko vsaka pogodbenica zavrne začasno uporabo. Sekretariat Pogodbe bo takšne izjave javno objavil. Tudi če pogodbenica sprva predloži takšno izjavo, jo lahko kadar koli umakne in začne posodobljeno besedilo Pogodbe začasno uporabljati pozneje.

Namen tega predloga za odobritev s strani Sveta sklepa Komisije na podlagi člena 101 Pogodbe Euratom je določiti stališče, ki naj ga države članice zastopajo na Konferenci podpisnic energetske listine ter naj bo izraženo v zvezi z že opisanimi sklepi bodisi na zasedanju bodisi v pisnem postopku, odvisno od primera.

Hkrati Komisija predlaga sprejetje sporazuma med Evropsko unijo, Euratomom in državami članicami o razlagi Pogodbe. Ta sporazum bi moral vključevati zlasti potrditev, da klavzula, kot je člen 26 Pogodbe, v preteklosti ni mogla biti in zdaj ali v prihodnosti ne more biti pravna podlaga za arbitražni postopek, ki ga začne vlagatelj iz ene države članice v zvezi z naložbami v drugi državi članici, ter da se samoderogacijska klavzula iz člena 47(3) Pogodbe ne more razširiti na take postopke in taki razširitvi ni bila namenjena. Določati bi moral tudi

obveznosti držav članic, kadar so vključene v arbitražni postopek na podlagi zahteve iz člena 26 Pogodbe.

EU dosledno razlaga, da se Pogodba ne uporablja v sporih med državo članico in vlagateljem iz druge države članice v zvezi z njegovo naložbo v prvi državi članici ter da temu ni bila namenjena. To razlago je v sodbi *Komstroy* izrecno potrdilo Sodišče Evropske unije. Vendar so arbitražna razsodišča trdila in še vedno trdijo, da jih sodbe Sodišča ne zavezujejo. Da se ne bi razsodišča še naprej izrekala za pristojna v takšnih sporih, je treba izrecno in nedvoumno ponoviti pravilno razlago Pogodbe. Najprimerneje je to storiti v obliki sporazuma na podlagi običajnega mednarodnega prava, kakor je kodificiran v Dunajski konvenciji o pravu mednarodnih pogodb.

Čeprav bo s takim sporazumom razlaga EU in njenih držav članic kodificirana v ločenem instrumentu javnega mednarodnega prava (kar je možno, saj gre za dvostranske obveznosti), se bo dogovor vseh Pogodbenic, da se člen 26 ne uporablja znotraj EU, s posodobitvijo Pogodbe in klavzulo „za večjo pravno varnost“ vključil v samo besedilo Pogodbe. Z obema elementoma bodo s potrebno stopnjo pravne varnosti odpravljeni vsakršna dvoumnost in sedanja ali prihodnja tveganja za arbitražo znotraj EU na podlagi Pogodbe.

Stališče, ki se zastopa

Komisija predlaga, da države članice, ki so pogodbenice Pogodbe o energetske listini, glede zadev, ki spadajo v okvir Pogodbe Euratom, na zasedanju ali v pisnem postopku Konference podpisnic energetske listine, odvisno od primera, zavzamejo stališča, opisana v točkah 1 do 4 v nadaljevanju.

O sprejetju predlaganih sprememb besedila Pogodbe

Predlagane spremembe besedila Pogodbe vključujejo znatne izboljšave, s katerimi se bo Pogodba dejansko uskladila s sodobnimi standardi zaščite naložb in stališči EU v drugih forumih (npr. UNCITRAL⁴). S spremembami se bo Pogodba uskladila tudi s pristopom EU k zaščiti naložb v njenih nedavno dogovorjenih sporazumih o prosti trgovini in naložbah.

Natančneje, spremenjena Pogodba vključuje:

- **nove določbe o zaščiti naložb, ki so v skladu s sodobnimi standardi in stališči EU**, s čimer se ponovno potrdi pravica pogodbenic, da sprejmejo ukrepe za doseganje legitimnih ciljev politike (t. i. **pravica do urejanja**), med drugim v zvezi z bojem proti podnebnim spremembam; zaščiteni bodo le vlagatelji z dejanskim gospodarskim interesom, medtem ko zaščita ne bo zagotovljena slamnatim podjetjem⁵;
- **nove določbe o reševanju sporov**, ki pogodbenice ščitijo pred neresnimi zahtevki, predvidevajo varščino za stroške in uvajajo visoko stopnjo preglednosti postopka;
- **nove določbe o trajnostnem razvoju**, zlasti o podnebnih spremembah in prehodu na čisto energijo ter vzpostavitvi uporabnega mehanizma v primeru neskladnosti, kar v večstranski naložbeni pogodbi na tak način še ni bilo doseženo;
- EU je poleg tega zagotovila določbe za organizacije za regionalno gospodarsko povezovanje (kot je EU), s katerimi se izrecno potrjuje, da **na podlagi Pogodbe ni**

⁴ Komisija Združenih narodov za mednarodno trgovinsko pravo.

⁵ Slamnata podjetja so podjetja, ki imajo službeni naslov v pogodbenici Pogodbe, vendar v njej ne izvajajo nikakršnih dejanskih gospodarskih dejavnosti, temveč le iščejo zaščito na podlagi Pogodbe.

mogoče začeti naložbene arbitraže znotraj EU⁶, kar je v skladu s sodno prakso Sodišča Evropske unije⁷;

- **znatna pojasnila v zvezi z določbami glede tranzita** za upoštevanje zahtev integriranih trgov energije s pravicami za dostop tretjih oseb, na primer v EU, ne da bi se ustvarile nove obveznosti za EU⁸;
- **posodobljeno opredelitev gospodarske dejavnosti v energetskega sektorju**, ki skupaj s prilogami EM/EM I, EQ/EQ I in NI (glej točko 2 v nadaljevanju) EU omogoča, da zaščito naložb v EU uskladi s svojimi energetskega in podnebnimi cilji.

Sprejetje sprememb besedila Pogodbe načeloma nima pravnega učinka. Po mednarodnem pravu to ne ustreza podpisu, temveč parafriranju besedila, dogovorjenega s pogajanjem.

Komisija zato predlaga, da države članice na Konferenci podpisnic energetske listine glede zadev, ki spadajo v okvir Pogodbe Euratom, zastopajo stališče, ki ne preprečuje **sprejetja** predlaganih sprememb Pogodbe.

O odobritvi predlaganih prilagoditev in sprememb prilog

Člen 34(3)(m) Pogodbe določa poenostavljeni postopek, pri čemer je Konferenca pooblaščená za sprejetje prilagoditev prilog k Pogodbi. Predlagane spremembe prilog k Pogodbi (CC 761) prinašajo bistvene spremembe sedanje Pogodbe: izključitev **določenih energetskega materialov in izdelkov ter dejavnosti iz obsega zaščite naložb v skladu z delom III Pogodbe**, kar določa **Priloga NI**. EU je tako pridobila pravico, da oblikuje zaščito naložb v EU, kot sledi:

- izključitev iz zaščite za **vse nove naložbe v fosilna goriva v EU od določenega datuma po sprejetju** s prehodnim obdobjem za plinske elektrarne in infrastrukturo, ki lahko delujejo na vodik/nizkoogljične pline in povzročajo manj kot 380 g CO₂/kWh emisij – praviloma do 31. decembra 2030 ali do 15. avgusta 2033, če nadomeščajo elektrarno, katere gorivo so bili premog, šota ali naftni skrilavec;
- izključitev iz zaščite za **vse obstoječe naložbe v fosilna goriva v EU deset let po začetku veljavnosti (ali začetku začasne uporabe) sprememb Pogodbe** in najpozneje do 31. decembra 2040;
- zaščita le za **obnovljiva in nizkoogljična vodikova in sintetična goriva**;
- izključitev iz zaščite za dejavnosti **zajemanja, uporabe in shranjevanja ogljika**.

S predlaganimi spremembami se **področje uporabe Pogodbe usklajuje tudi z novimi obnovljivimi in nizkoogljičnimi tehnologijami, ki so potrebne za prehod na zeleno energijo. To bo doseženo s spremembo Priloge EM/EMI** (z vključitvijo novih energetskega materialov in izdelkov, npr. vodikovih in pridobljenih goriv, kot sta amoniak in metanol, biomase, bioplina in sintetičnih goriv) in **Priloge EQ/EQ I** (z vključitvijo nove energetskega opreme, npr. različnih izolacijskih materialov in večplastnega izolacijskega stekla).

Poleg tega so bile ustvarjene nove priloge za izvajanje **načela vzajemnosti**, v skladu s katerim pogodbenic ni mogoče prisiliti, da zaščitijo naložbe iz drugih pogodbenic, če so jih te

⁶ Takšni zahtevki so v zadnjem desetletju predstavljali veliko večino zahtevkov, vloženih proti državam EU, kljub stališču Komisije, ki ga je potrdilo Sodišče Evropske Unije, da pravo EU preprečuje naložbeno arbitražo znotraj EU.

⁷ Sodbi Sodišča z dne 6. marca 2018 v zadevi C- 284/16, *Slovaška republika/Achmea BV*, in z dne 2. septembra 2021 v zadevi C-741/19, *Republika Moldavija/Komstroy LLC*.

⁸ Pomembno je, da gre pri novih zavezah, povezanih z dostopom tretjih oseb, mehanizmih za dodeljevanje zmogljivosti in tarifah za zaveze „prizadevanja“, za katere veljajo zakoni in predpisi EU, zato bi jih bilo treba izpolnjevati le, če ne posegajo v pravni okvir EU in njene mednarodne zaveze.

države izključile v Prilogi NI, in sicer z neuporabo bodisi mehanizma za reševanje sporov med vlagateljem in državo iz člena 26 Pogodbe (**nova Priloga IA-NI**) bodisi celotnega dela III o zaščiti naložb (**nova Priloga NPT**). Jedrska energija, ki je zajeta s sedanjim področjem uporabe Pogodbe, ostaja zajeta tudi po spremembah prilog, zlasti Priloge NI, brez kakršnih koli prilagoditev ali sprememb.

Komisija zato predlaga, da države članice na Konferenci podpisnic energetske listine zastopajo stališče, da se ne prepreči **odobritev** predlaganih sprememb in prilagoditev prilog k Pogodbi.

O odobritvi predlaganih sprememb dogovorov, deklaracij in sklepov

Spremembe dogovorov, deklaracij in sklepov zadevajo popravke zastarelih določb (npr. zamenjavo izraza „Evropske skupnosti“ z izrazom „Evropska unija, Evropska skupnost za atomsko energijo“) in dodatna pojasnila glede besedila Pogodbe (npr. pojasnilo, da izraz „subvencija“ vključuje „državno pomoč“, kot je opredeljena v pravu EU). Z odobritvijo takšnih sprememb dogovorov, deklaracij in sklepov bo besedilo Pogodbe še jasnejše in natančnejše.

Komisija zato predlaga, da države članice na Konferenci podpisnic energetske listine zastopajo stališče, da se ne prepreči **odobritev** predlaganih sprememb dogovorov, deklaracij in sklepov.

O odobritvi sklepa o začetku veljavnosti in začasni uporabi sprememb besedila Pogodbe in sprememb/prilagoditev njenih prilog

Konferenca bo odobrila sklep, ki določa naslednja podrobna pravila glede začetka veljavnosti in začasne uporabe predlaganih sprememb Pogodbe in prilog:

- **spremembe besedila Pogodbe** bodo začele veljati v skladu s členom 42(4) Pogodbe. To pomeni, da bodo spremembe začele veljati, ko jih bodo ratificirale tri četrtine pogodbenic. Poleg tega sklep določa, da se bodo spremembe praviloma začasno uporabljale v vseh pogodbenicah, razen če te vložijo izjavo, da tega ne morejo storiti;
- **spremembe oddelka C Priloge NI**, ki vsebuje zlasti pravila, ki določajo prehodno obdobje desetih let za postopno odpravo zaščite obstoječih naložb v fosilna goriva v EU, **in spremembe drugih prilog**: te spremembe bodo začele veljati, ko bodo začele veljati spremembe Pogodbe (glej zgoraj). Oddelek C Priloge NI in spremembe drugih prilog se bodo praviloma začasno uporabljale v vseh pogodbenicah, razen če te vložijo nasprotno izjavo (glej zgoraj);
- **spremembe oddelka B Priloge NI**, ki vsebuje zlasti pravila, ki določajo izključitev novih naložb v fosilna goriva iz zaščite v EU, bodo samodejno začele veljati na datum, določen v sklepu Konference, brez nadaljnje ratifikacije;
- **spremembe dogovorov, deklaracij in sklepov** bodo začele veljati na datum sprejetja, če zadevajo popravke zastarelih sklicev. Preostale spremembe bodo začele veljati, ko bodo začele veljati spremembe Pogodbe. Do takrat se bodo enako kot spremembe Pogodbe uporabljale začasno.

Podrobna pravila glede začetka veljavnosti in začasne uporabe sprememb Pogodbe in oddelka C Priloge NI ter sprememb drugih prilog so v skladu z določbami izvirne Pogodbe, kar zadeva začetek veljavnosti in začasno uporabo. Poleg tega je EU dosegla, da oddelek B Priloge NI samodejno začne veljati na datum, določen v sklepu Konference, s čimer se nadalje zagotovi datum začetka veljavnosti izvzetja EU za naložbe v fosilna goriva glede novih naložb.

Komisija zato predlaga, da države članice na Konferenci podpisnic energetske listine glede zadev, ki spadajo v okvir Pogodbe Euratom, zastopajo stališče, da se ne prepreči **odobritev** sklepa o začetku veljavnosti in začasni uporabi sprememb besedila Pogodbe in sprememb/prilagoditev njenih prilog.

Glede na to, da je Evropska komisija podala predloga sklepov o odstopu EU oziroma Euratoma od Pogodbe, se pričakuje, da Evropska unija in Euratom, čeprav bosta v času glasovanja o navedenih sklepih Konference podpisnic energetske listine še vedno pogodbenici Pogodbe, ne bosta navzoča in ne bosta glasovala. Zato ta predlog določa stališče, ki ga zastopajo države članice, ki ostanejo pogodbenice Pogodbe, bodisi na zasedanju Konference podpisnic energetske listine, če se odločijo za sodelovanje, bodisi v pisnem postopku, odvisno od primera. To ne posega v delitev pristojnosti med Unijo in njenimi državami članicami.

2. PRAVNA PODLAGA, SUBSIDIARNOST IN SORAZMERNOST

• Pravna podlaga

Načela

Pogodba Euratom ne vsebuje določb, ki bi bile enakovredne členu 218(9) PDEU, za sklepe Sveta o določitvi stališč, ki se v imenu Unije zastopajo v organu, ustanovljenem s sporazumom, kadar ta organ sprejema akte s pravnim učinkom. Kadar organ, ustanovljen s sporazumom, ki ga je sklenil Euratom, kot je Pogodba, sprejema akte s pravnim učinkom, se uporabljajo postopki iz člena 101 Pogodbe Euratom.

Člen 101, prvi odstavek, Pogodbe Euratom določa: „Skupnost lahko v okviru svojih pristojnosti prevzema obveznosti s sklepanjem sporazumov ali pogodb s tretjo državo, mednarodno organizacijo ali državljanom tretje države.“

Člen 101, drugi odstavek, Pogodbe Euratom določa: „O teh sporazumih ali pogodbah se Komisija pogaja v skladu s smernicami Sveta; sklene jih s soglasjem Sveta, ki odloča s kvalificirano večino.“

Uporaba v obravnavanem primeru

Pogodba o energetske listini je mednarodni sporazum, h kateremu je med drugim pristopil tudi Euratom.

Dne 22. novembra 2022 bo sklicano zasedanje Konference podpisnic energetske listine za sprejetje aktov s pravnimi učinki. Ti akti bodo zavezujoči po mednarodnem pravu. Zato jih bo moral v skladu s členom 101, drugi odstavek, Pogodbe Euratom s kvalificirano večino odobriti Svet.

Sklepi, ki jih bo Konferenca podpisnic energetske listine sprejela za odobritev predlaganih prilagoditev in sprememb prilog k Pogodbi (CC 761) ter predlaganih sprememb dogovorov, deklaracij in sklepov (CC 762), so akti s pravnimi učinki po mednarodnem pravu. S Pogodbo je namreč Konferenca podpisnic energetske listine pooblaščen za spremembe prilog, dogovorov, deklaracij in sklepov Pogodbe, ne da bi bila potrebna poznejša ratifikacija s strani pogodbenic. V skladu s členom 48 Pogodbe so priloge in sklepi sestavni del Pogodbe.

Sklep, ki ga bo Konferenca podpisnic energetske listine sprejela za odobritev sklepa o začetku veljavnosti in začasni uporabi sprememb besedila Pogodbe in sprememb/prilagoditev njenih prilog, je akt s pravnimi učinki po mednarodnem pravu, ker pogodbenice zavezuje, da spremenjeno besedilo Pogodbe in spremembe nekaterih delov njenih prilog začasno uporabljajo od dogovorjenega datuma, če ni pravočasno vložena nasprotna izjava.

Sklep, ki ga bo Konferenca podpisnic energetske listine sprejela za sprejetje predlaganih sprememb besedila Pogodbe, je v teh posebnih okoliščinah akt s pravnimi učinki po mednarodnem pravu, ker bo sprejet hkrati s sklepom o začetku veljavnosti in začasni uporabi sprememb besedila Pogodbe (glej zgoraj), ki pogodbenice zavezuje, da te spremembe začasno uporabljajo od dogovorjenega datuma, če ni pravočasno vložena nasprotna izjava.

Postopkovna pravna podlaga za predlagani sklep je zato člen 101, drugi odstavek, Pogodbe Euratom, saj ta pogodba ne vsebuje določb, ki bi bile enakovredne členu 218(9) PDEU, za sklepe o določitvi stališč, ki se v imenu Unije zastopajo v organu, ustanovljenem s sporazumom.

Objava predvidenih aktov

Ker bodo s sklepi Konference podpisnic energetske listine spremenjene priloge k Pogodbi, je primerno, da se po sprejetju objavijo v *Uradnem listu Evropske unije*.

Predlog

SKLEP SVETA

o stališču, ki se v imenu Euratoma zastopa na Konferenci podpisnic energetske listine

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo in zlasti člena 101, drugi odstavek, Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Pogodbo o energetske listini (v nadaljnjem besedilu: Pogodba) je sklenila Evropska skupnost za atomsko energijo (v nadaljnjem besedilu: Euratom) s Sklepom Sveta in Komisije 98/181/ES, ESPJ, Euratom z dne 23. septembra 1997 o Pogodbi o energetske listini in Protokolu k energetske listini o energetske učinkovitosti in s tem povezanih okoljskih vidikih, ki so ju sklenile Evropske skupnosti (UL L 69, 9.3.1998, str. 1), veljati pa je začela 16. aprila 1998.
- (2) Ker Pogodba od 90. let 20. stoletja ni bila bistveno posodobljena, je postajala vse bolj zastarela.
- (3) V skladu s členom 34 Pogodbe Konferenca podpisnic energetske listine sprejema besedila sprememb Pogodbe ter odobrava prilagoditve in tehnične spremembe prilog k Pogodbi.
- (4) Konferenca podpisnic energetske listine bo sprejela predlagane spremembe Pogodbe o energetske listini ter odobrila (i) predlagane prilagoditve in spremembe prilog k Pogodbi o energetske listini, (ii) predlagane spremembe dogovorov, deklaracij in sklepov ter (iii) sklep o začetku veljavnosti in začasni uporabi sprememb Pogodbe o energetske listini in sprememb/prilagoditev njenih prilog. Konferenca naj bi v letu 2024 ponovno predlagala sprejetje sprememb na zasedanju oziroma po pisnem postopku, odvisno od primera.
- (5) Primerno je določiti stališče, ki ga zastopajo države članice, ki so pogodbenice Pogodbe o energetske listini. To ne posega v delitev pristojnosti med Euratomom in državami članicami.
- (6) Hkrati je Evropska komisija podala predloga sklepov o odstopu EU in Euratoma od Pogodbe, ki ju je treba sprejeti skupaj s tem predlogom.
- (7) Ker področja, ki jih zajema Pogodba o energetske listini, v veliki meri spadajo v izključno pristojnost Unije in Euratoma, države članice ne morejo ostati pogodbenice Pogodbe o energetske listini po njunem odstopu, razen če jim Unija in Euratom to dovolita. Po začetku veljavnosti odstopa Unije in Euratoma od Pogodbe o energetske listini bodo torej morale države članice, ki ne bodo imele dovoljenja Unije in Euratoma, da ostanejo pogodbenice Pogodbe, v razumnem roku odstopiti od Pogodbe o energetske listini –

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Svet odobri naslednje stališče, ki ga na Konferenci podpisnic energetske listine glede zadev, ki spadajo v okvir Pogodbe Euratom, zastopajo države članice, ki so pogodbenice Pogodbe o energetske listini:

- (a) ne prepreči se sprejetje predlaganih sprememb Pogodbe o energetske listini s strani Konference;
- (b) ne prepreči se odobritev predlaganih prilagoditev in sprememb prilog k Pogodbi o energetske listini;
- (c) ne prepreči se odobritev predlaganih sprememb dogovorov, deklaracij in sklepov ter
- (d) ne prepreči se odobritev sklepa o začetku veljavnosti in začasni uporabi sprememb Pogodbe o energetske listini in sprememb/prilagoditev njenih prilog.

Člen 2

Ta sklep je naslovljen na Komisijo.

V Bruslju,

*Za Svet
predsednik*